

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Л. Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ
ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМ. Л. Н. ГУМИЛЕВА
GUMILYOV EURASIAN
NATIONAL UNIVERSITY

Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2015»
атты X Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
X Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2015»

PROCEEDINGS
of the X International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2015»

УДК 001:37.0
ББК72+74.04
Ғ 96

Ғ96

«Ғылым және білім – 2015» атты студенттер мен жас ғалымдардың X Халық. ғыл. конф. = X Межд. науч. конф. студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2015» = The X International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2015». – Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie-2015/>, 2015. – 7419 стр. қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-9965-31-695-1

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001:37.0
ББК 72+74.04

ISBN 978-9965-31-695-1

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2015

количества заявителей, а также тем, что на 7,5 млрд тенге выделенных средств бюджета в 2011 году поступило заявок на сумму более 60 млрд тенге. (таблица 4).

Таблица 4. Кол-во заявителей на получение инновационного гранта, 2010-2014 гг.

Год	Заявки	Отклоне но	Одобрено	На сумму, тыс.тг.
2010	344	307	37	1 691 750
2011	679	550	129	7 133 901
2012	41	-	-	-
2013	186	142	44	822 900
2014	279	241	38	641 117
Итого	1152	918	248	10 289 668

В ходе реализации программы инновационных грантов грантополучателями уплачено 668,7 млн. тенге налогов, выпущено продукции на 30 млрд. Тенге, получено 83 инновационных патентов, зарегистрировано 4 товарных знака и подано 28 заявок на получение охранных документов.

Современное производство немыслимо без нововведений. Потребность в нововведениях удовлетворяет инновационное предпринимательство — процесс создания и коммерческого использования новшеств, нововведений в технике, экономике, организации, управлении.

Продвигая новые технологии мы совершенствуем мир. Мир от которого зависит наша жизнь, жизнь в настоящем и в будущем. 21 век - век креативной экономики, ее ключевые инструменты наукоемкие технологии, а главный критерии инновации коммерческий успех и практическая применимость.

В завершений, путь нашей страны и небольшой опыт учит нас, что невозможно построить неизменяемую форму правления развитием инновации, она должна все время приспосабливаться к меняющемуся миру и темпам конкуренции в нем, но можно и целесообразно задать принципы функционирования стабильной системы, который будет поддерживать научные исследования, инновации, способствовать эффективному внедрению лучших технологии в Казахстане. Именно, поэтому по поручению главы государства правительством был разработан план инновационного развития до 2030 года, также была разработана «Стратегия развития АО «НАТР» на 2014-2023гг». Надеемся, они зададут новые ориентиры для инновационного развития предпринимательства и экономики Казахстана.

Список использованных источников:

1. National Innovation Systems. — Paris: OECD Publications, 1997. — 48 p;
2. Национальные инновационные системы в России и ЕС / Под ред. В.В.Иванова и др. — М.: Центр исследований проблем развития науки РАН, 2006. — 280 с.;
3. <http://sk.kz/> - Официальный сайт АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Казына»;
4. <http://www.nif.kz/> - Официальный сайт АО «Национальное агентство по технологическому развитию»;
5. stat.gov.kz/ – Официальный сайт Агентства статистики РК;
6. <http://www.mid.gov.kz/> - Департамент технологического и инновационного развития при Министерстве инвестициям и развитию Республики Казахстан;
7. Н.А. Назарбаев. Стратегия форсированного инновационного развития РК: Послание Президента РК, Астана 2010- 30 с

УДК № 33.296.4

ЕҰУ МЕН КОМПАНИЯЛАР АРАСЫНДАҒЫ АУТСТАФФИНГ ЖӘНЕ

АУТСОРСИНГ

Сейіт Данагүл Сүйіндікқызы

astana_375@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ-ң МЖБ-23 тобының студенті.

Ғылыми жетекшісі- аға оқытушы Б.Т.Онаева

Әрбір мекеме ең аз шығындармен өзінің қызметінің нәтижелігін арттыруға ұмтылады. Бірақ, қазіргі уақытта экономикалық ой және ғылыми-техникалық прогресс орындарында тұрмайды, ал әр мекеменің алдында өз жұмыстарын жақсы атқару және жаңа идеялар мен технологиялардың соңынан үлгіру қажеттілігі туып отыр.

«Жақсы істегің келсе-өзің істе». Бүгінгі таңда бұл тақырыптың маңыздылығы өзекті емес. Қазіргі кезде әр салада көптеген елеулі инновациялық өзгерістер болып жатыр. Менеджментте де осындай өзгерістер бар. Мысалы, аутстаффинг және аутсорсинг. Аутсорсингке келетін болсақ, оның пайда болуымен, жаңа технологиялар мен жоба басшылығынан бастап үйді жиыстыруға дейінгі кез келген жұмысты шеттегі мекемелерге бере салуға мүмкіндік бар. Бөгде еңбек ресурстарын пайдалану мекеме үшін ең аз уақыт пен қаражат шығындарымен өте тиімді. Бірақ, қайран қаларлық жайт, өздерінің нарықта көп таралғанына және кең ауқымда қолданылатындықтарына қарамастан, «аутстаффинг» және «аутсорсинг» ұғымдарының өзі адамдарға таныс емес, немесе олардың мағыналарымен түсінбестік болады: оларды «қызметкерлерді ұсыну» деген бір мағынаға біріктіреді. Бірақ бұл олай емес. Әуелі олардың мағынасына тоқталайық.

Аутстаффинг- (ағылш. *out* — «сыртында» + ағылш. *staff* — «штат») -қызметкерлер бір мекемеге жалданып, бірақ іс жүзінде басқа мекемеге «уақытша пайдаланылуға» берілетін жұмысқа орналастыру нысаны.

Аутсорсинг -(ағылш. *outsourcing*: (*outer-source-using*) сыртқы деректі/қор/ресурсты қолдану) — организацияның, келісімнің негізінде, белгілі бір бизнес-процестерді немесе өндірістің функцияларды анықталған салаға мамандырылған басқа компанияның қызмет етуі үшін беруі.

Бұлар отандық нарықта едәуір жаңа қызметтер саналғанына қарамастан, әйгілі болып үлгерді. Оған бірнеше себептер бар. Аутстаффинг және аутсорсинг қызметтердің өз тұтынушыларына ұсынатын негізгі артықшылықтары:

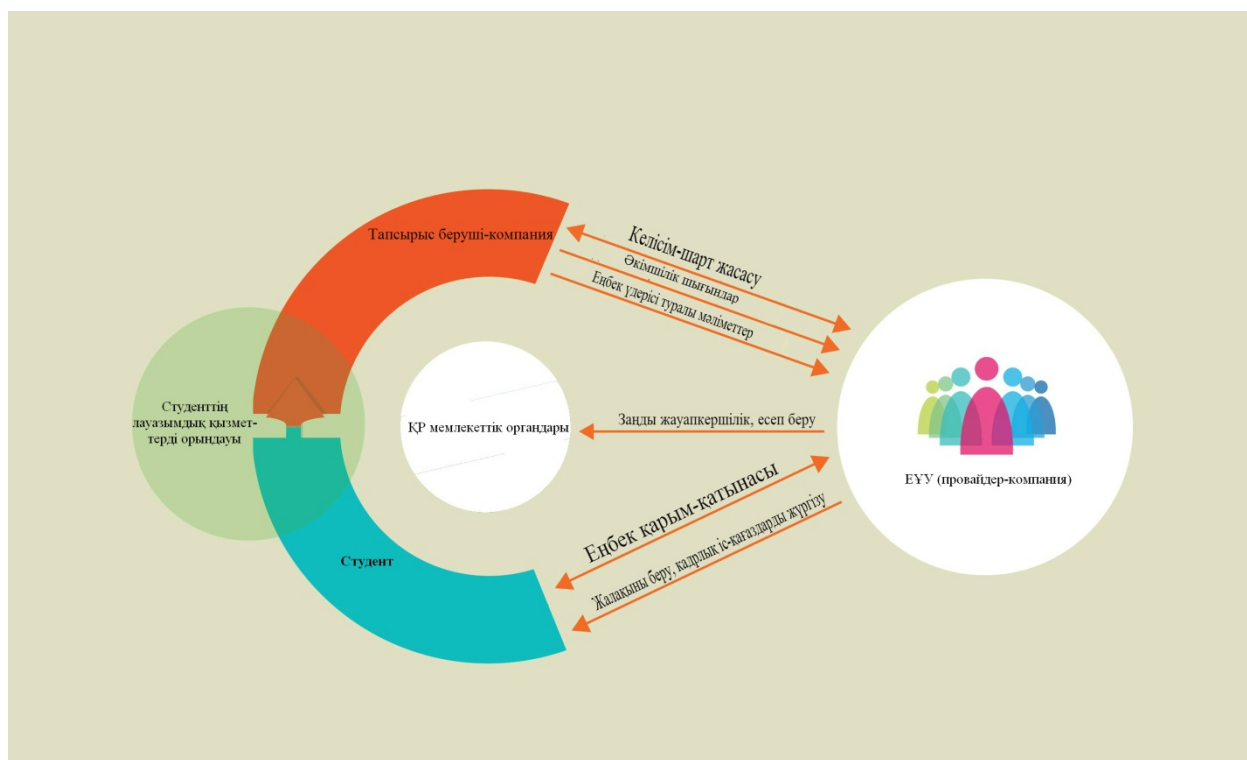
- ✓ Бейінді емес атқарымдардан бас тарту мүмкіндігі;
- ✓ HR-қызметке жүктеменің азаюы;
- ✓ Қызметкерлерді ұстау шығындарын қысқаруы;
- ✓ Салықтарды оңтайландыру;
- ✓ Тәуекелдіктердің азаюы;
- ✓ Жауапкершілікті табыстау;
- ✓ Штаттан тыс қосымша жұмыс орындарын құруға мүмкіндік алуы;
- ✓ Ұйымдық құрылымды оңтайландыру;
- ✓ Штатты қызметкерлердің санын қысқарту, яғни еңбек даулары мен еруілдерінің алдын алу, еңбек инспекциясымен болатын жанжалдардың болмауы.
- ✓ Компанияның басты іскерлік белсенділігінің бағыттары мен негізгі бизнеске толығымен көңілді шоғырландыруға мүмкіндік береді;

Осылардан, олардың артықшылығы мен пайдасы айқын көрініп тұр.

Енді осындай идея, неге ЕҰУ —ке аутсорсинг және аутстаффинг қызметтердің провайдері (аутсорсер немесе аутстаффер) болмаса? 3-4 курс және бітіруші студенттер үшін аутсорсинг және аутстаффинг өте тиімді болар еді. Аутстаффинг- бұл да ресми жұмысқа орналастыру болып саналады, тек жұмыс беруші рөлін мұнда, қызметтерді «жалға» беретін, компания-провайдер атқарады, бідің жағдайда ЕҰУ. Қызметкерлерді қысқа мерзімге немесе ұзақ мерзімге жалдайды. Біреулерге бір жерде ұзақ жұмыс істеу ұнайды, ал кейбіреулерге ұзақ уақыт бойы бір жұмысты істей беру ұнамайды да, ол өзін басқа, көршілес

мамандықтарда немесе салаларда өзін сынағысы келеді. Әсіресе ол кім болып жұмыс істегісі келетінмен анықталмаған студенттер мен айтарлықтай жас адамдар. Ал аутстаффинг және аутсорсинг оларға өздерін әртүрлі кәсіпте байқауға мүмкіндік береді. Бұл ЕҰУ тарапынан студенттерге көмек ретінде және бітіріп кеткен студенттер арасында жұмыссыздықты жоюға өз ықпалын тигізеді. Себебі, көп компаниялар жұмысқа қабылдау кезінде жұмыс өтілін талап етеді, ал жаңа ғана оқуды бітірген студенттерде, әрине, жұмыс өтілі қайдан болсын?! Сол үшін студенттердің көбісі ақша табу үшін өз мамандығы бойынша емесжұмыс істейді мысалы, даяшы, сатушы және т.б. Ал аутстаффинг және аутсорсинг кезінде студенттер жұмыс барысында өз-өздерін көрсетіп, сол ұйымның басшылары олардың қабілеттіліктерін байқап қалып, болашақта сол ұйымда қалулары әбден мүмкін.

Енді аутсорсинг және аутстаффинг компаниясын ашудағы басты мәселелерге тоқталсақ. Аутсорсинг немесе аутстаффинг компаниясын ашуға қомақты ақша қаражаты керек. Ең бірінші ғимаратты немесе офисті жалға алу үшін қаражат. Ал университетке осындай мәселе бөгет емес, себебі университетте кабинет табылады. Екіншіден жарнама үшін қаражат, бірақ бұл да кедергі емес, себебі Еуразия Ұлттық Университеті тек Қазақстанға ғана емес, сондай-ақ, шетелге де танымал. Атақты аты да бар тек отандық және шетел компанияларға өз қызметтері туралы хабарлау керек. Барлық компаниялар ЕҰУ-тің студенттері оладың компанияларында «уақытша» болса да, жұмыс істеп жатқанын мақтан тұтады, себебі әлемнің ең үздік 369-шы университеті болып саналатын ЕҰУ-де оқитын студенттер білімді.

Сурет1. Аутстаффинг және аутсорсинг операцияларының жүзеге асу схемасы.

Аутсорсинг және аутстаффинг кезінде провайдер-компаниясы, яғни ЕҰУ қаламақыны абоненттік қызмет көрсету ретінде, келісілген жұмыс көлемі үшін, бірнеше рет алады. ЕҰУ тапсырыс беруші компаниядан берілген, атқарымдарға жауап береді. Мысалы, аутстаффинг кезінде студент, бұрынғыша тапсырыс беруші –компанияда жұмыс істеп, өз жұмысының сапасы үшін тапсырыс беруші –компанияның бастығының алдында жауапты, ал ЕҰУ провайдер-компаниясы ретінде студентті Еңбек кодексіне сәйкес заңды жұмыспен қамтығаны үшін жауапты.

Елбасымыз өзінің халыққа жолдаған «Қазақстан-2050» стратегиясында *Жаңа кадр*

саясаты туралы сөз қозғағанда аутсорсингті де айттып кетті:

«Жаңа экономикалық саясат табыстылығының басты шарты **кадрлар** арқылы нығайтылуға тиіс. Бұл үшін біз:

- Басқарушылық ресурсын жетілдіруге тиіспіз әрі бұл үшін бізде резервтер бар.

Менежменттің жаңа құралдарын және мемлекеттік сектордағы корпоративтік басқарудың қағидаларын енгізу қажет.

• Мұнымен бір мезгілде халықаралық еңбек бөлінісінен пайдалы жағын алуымыз, атап айтқанда, біздің жаңа бағытымыздың бірқатар міндеттерін іске асыру үшін **аутсорсинг** бағдарламалары арқылы сыртқы кадр ресурстарын тартуымыз керек. Біз сонымен қатар ашық нарықтағы ең үздік шетел мамандарын тартуға және оларды елімізге жұмысқа шақыруға тиіспіз.

Кең көлемді халықаралық тәжірибесі бар әрі білімді басқару кадрларды пайдалану **екі** бірдей нәтиже береді: біз өндірісіміздің менежментін жаңғыртумен қатар, өзіміздің отандық кадрларымызды үйретеміз. Бұл - біз үшін жаңа тәжірибе.»

Елбасымыздың өзінің жолдауына сәйкес шетелдік компанияларды елімізге көптеп тартып, оларға жағдай жасау. Сонымен қоса өзіміздің де болашақ кадрларымызды-студенттерімізді үйретеміз, оларға өздерін көрсетуге мүмкіндік береміз. Қазақстан нарығында жұмысын жанадан бастаған шетелдік компаниялар үшін аутсорсинг және аутстаффинг жергілікті заңнаманы білместіктен туындайтын тәуекелдерді төмендету мүмкіндігін тудырады.

Жаңа кадр саясаты Жаңа экономикалық саясат табыстылығының басты шарты кадрлар арқылы нығайтылуға тиіс. Жолдауда айтылған жаңа кадр саясаты мемлекеттік қызмет беделін өсіріп, еліміздің абыройын асыра беретіндігі сөзсіз.

Аутстаффингтің де, аутсорингтің де, тұрақты жұмыстың да нақты әр адам үшін өз кемшіліктер мен артықшылықтары бар. Жұмыс тәжірибиесі мол, жоғары дәрежелі маманды аутстаффинг және аутсоринг онша қызықтырмайды, ал студент үшін осындай қосымша табыс табу-бұл тек ақша табу мүмкіндігі емес, университетте оқып жүріп тамаша мансапқа қол жеткізуге мүмкіндік.

Қолданылған әдебиет

1. Н.Ә. Назарбаевтың халыққа жолдаған «Қазақстан-2050» стратегиялық жоспары.
2. Аникин Б.А., Рудая И.Л. «Аутсорсинг и Аутстаффинг. Высокие технологии менеджмента» // оқу құралы Москва Инфра-М 2009 ж. 76,288б
3. <http://www.elite.kz>

УДК 331.5 (574)

ЛИДЕРСКИЕ ФАКТОРЫ ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ

Советова Молдир Биржановна

moldir_s@list.ru

Студентка 2 курса специальности «Государственное и местное управление»,

ЕНУ им. Л.Н.Гумилева, г. Астана, Казахстан

Научный руководитель – Б.С.Толысбаев

«Лидерство – это загадочное, ускользающее качество. Существование его легко признать, трудно описать, еще труднее использовать на практике и уже невозможно создать это качество в других»

Д. Кэмбелл